

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2012 m. spalio 19 d.
(OR. en)**

EUCO 156/12

**CO EUR 15
CONCL 3**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2012 M. SPALIO 18–19 D.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos Europos Vadovų Tarybos (2012 m. spalio 18–19 d. susitikimo) išvados.

Europos Vadovų Taryba šiandien pakartojo esanti tvirtai įsipareigojusi imtis ryžtingų veiksmų įtampai finansų rinkoje mažinti, pasitikėjimui atkurti ir ekonomikos augimui bei darbo vietų kūrimui skatinti.

Ji atidžiai apsvarstė Susitarimo dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo įgyvendinimą. Ji palankiai įvertino lig šiol padarytą pažangą, tačiau taip pat paragino nedelsiant imtis ryžtingų ir į rezultatus orientuotų veiksmų, kad Susitarimas būtų visapusiškai ir greitai įgyvendintas.

Po to, kai buvo pristatyta tarpinė ataskaita dėl EPS, Europos Vadovų Taryba paragino toliau prioriteto tvarka svarstyti pasiūlymus dėl bendro priežiūros mechanizmo (BPM), kad iki 2013 m. sausio 1 d. būtų susitarta dėl teisės aktų sistemos, ir tuo tikslu susitarė dėl tam tikrų gairių. Ji taip pat atkreipė dėmesį į klausimus, susijusius su integruotomis biudžeto ir ekonominės politikos sistemomis ir demokratiniu teisėtumu bei atskaitomybe; šie klausimai turėtų būti nagrinėjami toliau. Europos Vadovų Taryba pritarė tam, kad procesas siekiant stipresnės ekonominės ir pinigų sąjungos būtų grindžiamas ES institucine bei teisine sistema, būtų atviras ir skaidrus euro zonai priklausančioms valstybėms narėms ir kad būtų išlaikytas bendrosios rinkos vientisumas. Ji pareiškė besitikinti, kad jos 2012 m. gruodžio mėn. susitikime bus pateiktas konkretus veiksmų planas su nustatytais terminais, kuriuo remdamasi ji darytų pažangą darbe, susijusiame su visomis pagrindinėmis sudedamosiomis dalimis, kuriomis turėtų būti grindžiama tikra ekonominė ir pinigų sąjunga.

Europos Vadovų Taryba aptarė santykius su ES strateginiais partneriais ir priėmė išvadas dėl Sirijos, Irano ir Malio.

I. EKONOMINĖ POLITIKA

1. Europos ekonomika susiduria su dideliais sunkumais. Todėl Europos Sąjungai labai svarbu skubiai dėti visas pastangas, kad būtų įgyvendinamos priemonės, dėl kurių susitarta per pastaruosius mėnesius – atgaivinti ekonomikos augimą, skatinti investicijas ir užimtumą, atkurti pasitikėjimą ir užtikrinti, kad Europa taptų konkurencingesne gamybos ir investicijų vieta.

Susitarimas dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo

2. Europos Vadovų Taryba tebėra pasiryžusi skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą įgyvendinant strategiją „Europa 2020“. Susitarimas dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, dėl kurio sprendimas buvo priimtas 2012 m. birželio mėn., yra bendras veiksmų nacionaliniu, euro zonos ir ES lygmeniu pagrindas, apimantis visus svertus, priemones ir politikos sritis. Visi jame apibrėžti įsipareigojimai turi būti visapusiškai ir sparčiai įgyvendinti. Jau padaryta didelė pažanga – tai liudijama 2012 m. spalio 8 d. Europos Vadovų Tarybos Pirmininko laiške ir pirmininkaujančios valstybės narės bei Komisijos ataskaitose. Tačiau būtina dėti daugiau pastangų tam tikrose srityse, nurodytose toliau.

- a) Investicijos į ekonomikos augimą. Didelė pažanga daroma įgyvendinant Susitarime numatytą 120 mlrd. EUR vertės priemonių paketą finansavimui remti. Visų pirma tikimasi, kad artimiausiomis savaitėmis EIB patvirtins savo kapitalo padidinimą 10 mlrd. EUR suma siekdamas sustiprinti savo kapitalo bazę bei 60 mlrd. EUR padidinti bendrus skolinimo pajėgumus. Tokiu būdu per ateinančius trejus metus turėtų būti pritraukta iki 180 mlrd. EUR papildomų investicijų. Tęsiamas darbas siekiant užtikrinti, kad būtų sparčiai ir veiksmingai sutelkti 55 mlrd. EUR vertės struktūrinių fondų ištekliai; Komisija toliau padės valstybėms narėms perprogramuoti struktūrinių fondų lėšas siekiant daugiausia jų skirti ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui. Deramas dėmesys turėtų būti skirtas tam, kad visoms valstybėms narėms būtų užtikrintos vienodos galimybės gauti finansavimą. Įgyvendinamas projektų obligacijų iniciatyvos bandomasis etapas – 100 mln. EUR suma jau patvirtinta, o likusi 130 mln. EUR suma bus sutelkta kitų metų pradžioje; taip bandomajame etape tikimasi pritraukti iki 4,5 mlrd. EUR vertės investicijų. Europos Vadovų Taryba lapkričio mėn. sušauks neeilinį susitikimą, kad jo metu būtų pasiektas susitarimas dėl kitos daugiametės finansinės programos, taip užtikrinant, kad ji būtų priimta iki metų pabaigos. Europos Vadovų Taryba primena, kad reikia tęsti diferencijuotą augimui palankų fiskalinį konsolidavimą, ir laukia Komisijos ataskaitos dėl viešųjų išlaidų kokybės ir galimų veiksmų masto neperžengiant ES ir valstybių narių fiskalinių sistemų ribų.
- b) Bendrosios rinkos stiprinimas. Padaryta pažanga įgyvendinant I-ąją bendrosios rinkos aktą, tačiau būtina dėti daugiau pastangų siekiant užbaigti su likusiais pasiūlymais susijusį darbą, įskaitant darbą dėl pasiūlymų dėl apskaitos taisyklių, profesinių kvalifikacijų, viešųjų pirkimų ir rizikos kapitalo fondų. Komisijos naujame komunikate dėl II-ojo bendrosios rinkos akto išdėstyta 12 papildomų pagrindinių priemonių, kurios turėtų turėti didelį teigiamą poveikį tvariam Europos ekonomikos augimui, užimtumui ir socialinei sanglaudai. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą iki 2013 m. pavasario pateikti visus pagrindinius pasiūlymus dėl II-ojo bendrosios rinkos akto ir ragina juos sparčiai išnagrinėti, kad pasiūlymai būtų priimti ne vėliau kaip dabartinės Parlamento kadencijos pabaigoje. Be to, svarbu skubiai imtis veiksmų atsižvelgiant į Komisijos komunikatus dėl Paslaugų direktyvos įgyvendinimo ir bendrosios rinkos valdymo.

- c) Europos infrastruktūros tinklų priemonė. Būsima Europos infrastruktūros tinklų priemonė bus svarbi ekonomikos augimo skatinimo pasitelkiant investicijas į transportą, energetiką ir IRT jungtis priemonė. Transporto srityje itin svarbu pašalinti reguliavimo kliūtis ir spręsti trukdžių bei trūkstamų tarpvalstybinių jungčių klausimus siekiant užtikrinti efektyvų bendrosios rinkos veikimą ir skatinti konkurencingumą bei ekonomikos augimą. Skaitmeninės technologijos ir infrastruktūra taip pat yra viena iš esminių išankstinių sąlygų. Primindama poreikį užbaigti kurti energijos vidaus rinką iki 2014 m. laikantis nustatytų terminų ir užtikrinti, kad po 2015 m. nė viena valstybė narė nebebūtų izoliuota nuo Europos dujų ir elektros energijos tinklų, Europos Vadovų Taryba ragina nedelsiant susitarti dėl pasiūlymo dėl transeuropinių energetikos tinklų ir tikisi, kad Komisija pateiks komunikatą ir veiksmų planą, kaip spręsti vyraujančias problemas.
- d) Iki 2015 m. sukurti visu pajėgumu veikiančią bendrąją skaitmeninę rinką. Tai galėtų padėti padidinti ekonomikos augimą dar 4 proc. laikotarpiu iki 2020 m. Todėl Europos Vadovų Taryba ragina spartinti su pasiūlymais dėl e. parašo ir kolektyvinio teisių valdymo susijusį darbą ir laukia būsimų pasiūlymų dėl didelės spartos plačiajuosčio ryšio įdiegimo sąnaudų sumažinimo ir dėl e. sąskaitų faktūrų. Atliekant būsimą skaitmeninės darbotvarkės įgyvendinimo laikotarpio vidurio peržiūrą reikėtų nustatyti sritis, kuriose turėtų būti padaryta daugiau. Būtina modernizuoti Europos autorių teisių sistemą siekiant sudaryti palankesnes sąlygas susipažinti su turiniu tuo pačiu metu apsaugant intelektinės nuosavybės teises ir skatinant kūrybiškumą bei kultūrų įvairovę.
- e) Mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimas. Svarbu užtikrinti, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos garantuotų konkurencinį pranašumą. Europos Vadovų Taryba ragina sparčiai daryti pažangą atliekant darbą, susijusį su siūlomomis naujomis programomis – mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ ir įmonių konkurencingumo ir MVĮ programa (COSME), ir pabrėžia kompetencijos įgyvendinant ES mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką svarbą kartu skatinant sudaryti plačias dalyvavimo galimybes visose valstybėse narėse. Ji pakartoja, kad reikia iki 2014 m. pabaigos sukurti Europos mokslinių tyrimų erdvę, ir pabrėžia integruoto požiūrio į didelio poveikio technologijas svarbą.

- f) Pramonės konkurencingumo didinimas. Komisijos komunikate dėl naujos ES pramonės politikos pabrėžiama, jog svarbu plėtoti integruotą požiūrį, kad būtų didinamas pramonės konkurencingumas siekiant paspartinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą, kartu gerinant energijos ir išteklių vartojimo efektyvumą. Labai svarbu Europos pramonei išlaikyti ir didinti savo technologinį pranašumą ir sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms į naujas didelio poveikio technologijas jau pirmaisiais etapais ir į rinkai artimus veiksmus.
- g) Ekonomikos augimui tinkamos reglamentavimo sistemos sukūrimas. Itin svarbu ES ir nacionaliniu lygmeniu mažinti bendrą reguliavimo našta, ypač tenkančią MVĮ ir labai mažoms įmonėms, be kita ko, sudarant joms palankesnes sąlygas gauti finansavimą. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad gruodžio mėn. Komisija pateiks komunikatą, kuriame bus apžvelgta pažanga ir nurodyta, kokių papildomų veiksmų reikės imtis ne vėliau kaip dabartinės Parlamento kadencijos pabaigoje, įskaitant tolesnius veiksmus, susijusius su dešimčia pagrindinių teisės aktų, kuriais MVĮ užkraunama didžiausia našta. Atsižvelgdama į tai, kad konkurencingumo, tvaraus ekonomikos augimo ir užimtumo skatinimas laikomas išskirtiniu prioritetu, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą atsiimti kelis rengiamus pasiūlymus ir nustatyti galimas sritis, kuriose būtų galima sumažinti reguliavimo našta.
- h) Mokesčių politikos ekonomikos augimui kūrimas. Turėtų būti tęsiamas darbas ir diskusijos dėl pasiūlymų dėl energijos mokesčių, dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės ir dėl Taupymo pajamų apmokestinimo direktyvos peržiūros, ir turėtų būti greitai susitarta dėl derybinių nurodymų dėl susitarimų dėl taupymo pajamų apmokestinimo su trečiosiomis šalimis. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad Komisija iki metų pabaigos pateiks komunikatą dėl gero valdymo, susijusio su mokesčių rojaus šalimis ir agresyviu mokesčių planavimu. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į kelių valstybių narių prašymus pradėti tvirtesnę bendradarbiavimą dėl finansinių sandorių mokesčio; šį klausimą Komisija ketina greitai išnagrinėti siekdama pateikti savo pasiūlymą iš karto po to, kai bus įvykdytos reikiamos sąlygos.

- i) Užimtumo ir socialinės aprėpties skatinimas. Darbas šioje srityje ir toliau yra didelės svarbos prioritetas. Tarybos prašoma tęsti darbą, susijusį su įvairiais užimtumo srities dokumentų rinkinio elementais, ir užtikrinti sparčią pažangą atliekant darbą, susijusį su pasiūlymais dėl kitas valstybes persikėlusių ES darbuotojų teisių į pensiją igijimo ir išsaugojimo ir dėl Direktyvos dėl komandiruočių darbuotojų vykdymo užtikrinimo. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad bus pateiktas komunikatas dėl švietimo bei gebėjimų ir jaunimo užimtumo srities dokumentų rinkinys, be kita ko, kad bus parengtos iniciatyvos dėl jaunimo garantijų bei stažuotčių ir gamybinės praktikos kokybės, taip pat dėl jaunimo judumo gerinimo. Turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos darbo jėgos judumui visoje ES. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu toliau plėtoti EURES laisvų darbo vietų portalą, ir akcentuoja, kad visose valstybėse narėse reikia didinti bei plėsti užimtumo tarnybų dalyvavimą. Sprendžiant jaunimo nedarbo klausimus ypač svarbus vaidmuo tenka valstybių narių profesinio mokymo programoms. Taip pat svarbu propaguoti priemones, kuriomis vyresnio amžiaus darbuotojai būtų paskatinti vėl imtis aktyvios veiklos. Valstybės narės turėtų suintensyvinti pastangas šalinti krizės sukeltas socialines pasekmes ir kovoti su skurdu bei socialine atskirtimi, vadovaujantis strategijoje „Europa 2020“ nustatytais tikslais.
- j) Strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimas. Europos Vadovų Taryba primena, kad reikia ryžtingai įgyvendinti 2012 m. konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas. Ji prašo pirmininkaujančios valstybės narės pateikti suvestinę patirties, įgytos įgyvendinant 2012 m. Europos semestrą, ataskaitą ir ragina padaryti tam tikrus patobulinimus įgyvendinant 2013 m. Europos semestrą – labiau akcentuoti konkrečias gaires ir įgyvendinimą; nustatyti naujas sąlygas siekiant paskatinti valstybes nares prisiimti atsakomybę už procesą, ypač palaikant intensyvesnį ir nuoseklesnį dialogą; kurti partnerystę su Europos Parlamentu, nacionaliniais parlamentais ir socialiniais partneriais; ir nustatyti tvirtesnes atitinkamų sudėčių Tarybos darbo sąsajas. Europos Vadovų Taryba pabrėžia būtinybę kruopščiai pasirengti 2013 m. Europos semestrai ir tikisi, kad Komisija netrukus – lapkričio mėn. pabaigoje – pateiks metinę augimo apžvalgą ir įspėjimo mechanizmo ataskaitą, ir prašo pirmininkausiančios valstybės narės pateikti 2013 m. Europos semestrai skirtą darbo organizavimo veiksmų planą.

- k) Prekybos potencialo išnaudojimas. Pabrėždama tai, kad įgyvendinus plataus užmojo prekybos darbotvarkę bendras ekonomikos augimas vidutinės trukmės laikotarpiu galėtų padidėti 2 proc. ir būtų sukurta daugiau kaip 2 mln. darbo vietų, Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad ES yra pasiryžusi skatinti laisvą, sąžiningą ir atvirą prekybą, kartu ginant ES interesus, vadovaujantis abipusiškumo ir abipusės naudos principais. Atsižvelgiant į tai, ji ragina pasiekti susitarimą dėl derybinių nurodymų dėl laisvosios prekybos susitarimo (LPS) su Japonija siekiant artimiausiais mėnesiais pradėti derybas, ir ragina artimiausiais mėnesiais užbaigti derybas dėl LPS su Kanada bei Singapūru. Ji tikisi, kad ES ir JAV aukšto lygio darbo grupė pateiks galutinę ataskaitą, ir įsipareigoja siekti tikslo 2013 m. pradėti derybas dėl visa apimančio transatlantinės prekybos ir investicijų susitarimo. 2013 m. vasario mėn. Europos Vadovų Taryba išsamiau aptars ES ir JAV santykius ir tai, kaip prekyba gali prisidėti prie ekonomikos augimo darbotvarkės įgyvendinimo. Ji taip pat ragina daryti pažangą pradedant ar paspartinant derybas dėl jau parengtų glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų laisvosios prekybos susitarimų su ES kaimyninėmis šalimis partnerėmis. Turėtų būti skubiai išnagrinėtas Komisijos pasiūlymas dėl patekimo į viešųjų pirkimų rinkas trečiosiose šalyse.

Baigti formuoti ekonominę ir pinigų sąjungą (EPS)

3. Atsižvelgiant į esminius iššūkius, su kuriais susiduria ekonominė ir pinigų sąjunga, šią sąjungą reikia stiprinti, kad būtų užtikrinta ekonominė ir socialinė gerovė, stabilumas ir ilgalaikė gerovė.
4. Europos Vadovų Tarybos Pirmininkui, glaudžiai bendradarbiaujant su Komisijos, Euro grupės ir Europos Centrinio Banko Pirmininkais, parengus ir pateikus tarpinę ataskaitą, toliau vyks neoficialios konsultacijos su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu įvairiais nagrinėtiniais klausimais. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad 2012 m. gruodžio mėn. susitikime bus pateiktas konkretus veiksmų planas su nustatytais terminais, kuriuo remdamasi ji darytų pažangą darbe, susijusiame su visomis pagrindinėmis sudedamosiomis dalimis, kuriomis turėtų būti grindžiama tikra ekonominė ir pinigų sąjunga.

5. Procesas siekiant stipresnės ekonominės ir pinigų sąjungos turėtų būti grindžiamas ES institucine bei teisine sistema, turėtų būti atviras ir skaidrus valstybėms narėms, kurios nėra įsivedusios bendros valiutos, ir turėtų atitikti bendrosios rinkos vientisumo principą. Galutinėje ataskaitoje ir veiksmų plane turėtų būti pateikti konkretūs pasiūlymai, kaip tai pasiekti.

Integruota finansinė sistema

6. Turime siekti integruotos finansinės sistemos, kuri būtų kuo labiau atvira visoms dalyvauti pageidaujančioms valstybėms narėms. Todėl Europos Vadovų Taryba prašo teisės aktų leidėjų tęsti su pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl bendro priežiūros mechanizmo (BPM) susijusį darbą ir jam teikti pirmenybę, kad iki 2013 m. sausio 1 d. būtų susitarta dėl teisės aktų sistemos. 2013 m. bus vykdomas darbas, susijęs su praktiniu įgyvendinimu. Šioje srityje labai svarbu visapusiškai išlaikyti bendrosios rinkos vientisumą.
7. Reikia užtikrinti aiškų ECB pinigų politikos bei priežiūros funkcijų atskyrimą ir vienodas sąlygas bei atstovavimą euro zonai priklausančioms ir jai nepriklausančioms valstybėms narėms, dalyvaujančioms BPM. Atskaitomybė užtikrinama tokioje grandyje, kurioje priimami ir įgyvendinami sprendimai. BPM bus grindžiamas aukščiausiais bankų priežiūros standartais, o ECB galės diferencijuotai vykdyti tiesioginę priežiūrą. ECB taip pat galės pasinaudoti jam teisės aktais suteiktais realiais įgaliojimais vos tik šiam mechanizmui įsigaliojus. Be to, nepaprastai svarbu parengti bendrą taisyklių sąvadą, kuriuo remiantis būtų vykdoma centralizuota priežiūra.

8. Svarbu užtikrinti vienodas sąlygas toms valstybėms narėms, kurios dalyvauja BPM, ir toms, kurios jame nedalyvauja, visapusiškai išlaikant bendrosios finansinių paslaugų rinkos vientisumą. Būtina rasti priimtina ir subalansuotą sprendimą, susijusį su balsavimo tvarkos ir sprendimų pagal Europos bankininkystės institucijos (EBI) reglamentą pakeitimais, atsižvelgiant į galimus dalyvavimo BPM pokyčius, kuriuo būtų užtikrintas nediskriminacinis ir veiksmingas sprendimų priėmimas bendrojoje rinkoje. Šiuo pagrindu EBI turėtų išlaikyti savo dabartinius įgaliojimus ir pareigas.
9. Europos Vadovų Taryba ragina skubiai priimti nuostatas dėl nacionalinių pertvarkymo ir indėlių garantijų sistemų suderinimo, remiantis Komisijos pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl bankų atgaivinimo ir pertvarkymo sistemos ir dėl nacionalinių indėlių garantijų sistemų. Europos Vadovų Taryba ragina skubiai parengti bendrą taisyklių sąvadą, be kita ko, iki metų pabaigos pasiekti susitarimą dėl pasiūlymų dėl bankų kapitalo poreikio (kapitalo poreikio reglamento ir 4-o dokumentų rinkinio dėl direktyvų dėl kapitalo poreikio).
10. Visose šiose srityse svarbu užtikrinti teisingą buveinės ir priimančiųjų šalių pusiausvyrą.
11. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą pasiūlyti sukurti bendrą pertvarkymo mechanizmą, skirtą BPM dalyvaujančioms valstybėms narėms, po to, kai bus priimti pasiūlymai dėl direktyvų dėl atgaivinimo ir pertvarkymo sistemos bei dėl indėlių garantijų sistemos.
12. Euro grupė parengs tikslius veikimo kriterijus, kuriais bus vadovaujama pagal Europos stabilumo mechanizmą (ESM) vykdant tiesioginį bankų rekapitalizavimą, visiškai laikantis 2012 m. birželio 29 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pareiškimo. Būtina suardyti užburimą ratą, į kurį pateko bankai ir valdžios sektorius. Kai bus sukurtas bendras priežiūros mechanizmas, kuriame dalyvaus ECB, euro zonos bankų atveju pagal Europos stabilumo mechanizmą, priėmus įprastą sprendimą, bankus būtų galima rekapitalizuoti tiesiogiai.

Integruotos biudžeto ir ekonominės politikos sistemos ir demokratinis teisėtumas bei atskaitomybė

13. Europos Vadovų Taryba prašo teisės aktų leidėjų susitarti dėl dviejų dokumentų rinkinio, kad jį būtų galima priimti ne vėliau kaip 2012 m. pabaigoje. Šie teisės aktai, kartu su sustiprintu Stabilumo ir augimo paktu, Sutartimi dėl stabilumo, koordinavimo ir valdymo (SSKV) bei šešių dokumentų rinkiniu, yra itin svarbūs norint sustiprinti naują ekonomikos valdymą ES. Ji ragina nacionalines valdžios institucijas ir Europos institucijas visiškai juos įgyvendinti, vykdančios funkcijas pagal ES Sutartis. Kalbant apie ES bankų sektoriuje vykdomą reguliavimo darbą, Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į aukšto lygio ekspertų grupės pasiūlymus dėl ES bankų sektoriaus struktūros, kuriuos šiuo metu nagrinėja Komisija, įskaitant jų galimą poveikį tikslui sukurti stabilią ir veiksmingą bankų sistemą.
14. Integruota biudžeto sistema yra ekonominės ir pinigų sąjungos dalis. Todėl bus išnagrinėti tolesni euro zonai skirti mechanizmai, įskaitant tinkamą fiskalinį pajėgumą. Šis nagrinėjimo procesas nebus susijęs su kitos daugiametės finansinės programos rengimu.
15. Kad EPS veiktų sklandžiai, reikia garantuoti tvirtesnę ir tvarų ekonomikos augimą, užimtumą ir socialinę sanglaudą, taip pat geresnę ekonominės politikos koordinavimą, konvergenciją ir vykdymo užtikrinimą. Todėl bus apsvarstyta idėja euro zonos valstybėms narėms sudaryti individualius sutartinio pobūdžio susitarimus su ES institucijomis dėl reformų, kurias jos įsipareigoję vykdyti, ir dėl jų įgyvendinimo. Tokie susitarimai galėtų būti susieti su Tarybos priimtose konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose nustatytais reformomis ir grindžiami ES procedūromis.

16. Turėtų būti toliau gerinamas valdymas euro zonoje, remiantis Sutartimi dėl stabilumo, koordinavimo ir valdymo ekonominėje ir pinigų sąjungoje (SSKV) ir atsižvelgiant į 2011 m. spalio 26 d. euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pareiškimą. Dalyvaujančios valstybės narės turėtų išnagrinėti būdus, kaip užtikrinti, kad visos planuojamos svarbiausios ekonominės politikos reformos būtų svarstomos *ex ante* ir atitinkamais atvejais koordinuojamos ES ekonomikos valdymo sistemoje, laikantis SSKV 11 straipsnio. Euro zonos valstybių ar vyriausybių vadovai priima jų susitikimų darbo tvarkos taisykles.
17. Būtina turėti tvirtus demokratinio teisėtumo ir atskaitomybės mechanizmus. Vienas iš svarbiausių su tuo susijusių principų yra užtikrinti, kad demokratinė kontrolė būtų vykdoma ir atskaitomybė būtų užtikrinama toje grandyje, kurioje priimami ir įgyvendinami sprendimai. Todėl turėtų būti apsvarstyti būdai, kaip užtikrinti, kad tiek Europos Parlamente, tiek nacionaliniuose parlamentuose vyktų debatai įgyvendinant Europos semestrą. Šioje srityje Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės narės, kurios yra SSKV šalys, ketina užtikrinti geresnį nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento bendradarbiavimą, remiantis SSKV 13 straipsniu ir prie SESV pridedamu Protokolu Nr. 1.

II. STRATEGINIAI PARTNERIAI

18. Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo pasikeista nuomonėmis dėl ES santykių su jos strateginiais partneriais. Europos Vadovų Taryba paragino visiškai įgyvendinti vidaus susitarimus, dėl kurių susitarta 2010 m. rugsėjo mėn., siekiant pagerinti ES išorės santykius.

III. KITI PUNKTAI

19. Europos Vadovų Tarybai pasibaisėjimą kelia blogėjanti padėtis **Sirijoje**. Ji patvirtina spalio 15 d. Tarybos priimtas išvadas ir papildomas ribojamąsias priemones Sirijos režimui ir jo rėmėjams. Ji visapusiškai remia Lakhdar Brahimi pastangas surasti politinį Sirijos krizės klausimo sprendimą. Visi pagrindiniai subjektai, visų pirma subjektai regione ir visos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narės, turėtų elgtis atsakingai ir remti bendro įgaliojimo pastangas. ES yra įsipareigojusi glaudžiai ir visapusiškai bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais, užtikrinant, kad parama Sirijai būtų skubiai suteikta, vos tik prasidėjus pereinamojo prie demokratijos procesui. Be to, ES įsipareigoja stiprinti savo paramą didinant pilietinės visuomenės pajėgumus dalyvauti kuriant Sirijos ateitį. Visos opozicinės grupės turėtų susitarti dėl bendrų principų siekiant integracinio, organizuoto ir takaus pereinamojo proceso.

Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia tai, kad Sirijos pajėgos atidengė artilerijos ugnį į Turkijos teritoriją, ir ragina visus vengti konflikto eskalavimo, o Sirijos valdžios institucijas – visapusiškai gerbti visų kaimyninių šalių teritorinį vientisumą ir suverenumą. ES toliau teiks humanitarinę pagalbą ir ragina visus paramos teikėjus didinti savo įnašus, reaguojant į naujausius JT raginimus. Europos Vadovų Taryba ragina visas šalis laikytis tarptautinės humanitarinės teisės (be kita ko, laikytis visų medicinos įstaigų, medicinos personalo ir transporto priemonių neliečiamumo principo). Visos šalys turėtų nutraukti visų formų smurtą, imtis specialių priemonių visoms pažeidžiamoms grupėms apsaugoti ir užtikrinti galimybes visapusiškai ir saugiai teikti humanitarinę pagalbą visose šalies dalyse. Asmenys, atsakingi už žmogaus teisių srities tarptautinės teisės pažeidimus, privalo būti patraukti atsakomybėn.

20. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad jai didelį ir vis didėjantį susirūpinimą kelia **Irano** branduolinė programa, ir remia neseniai TATENA valdytojų tarybos priimtą rezoliuciją. Europos Vadovų Taryba primena, kad Iranas šiurkščiai pažeidžia savo tarptautinius įsipareigojimus ir atsisako visapusiškai bendradarbiauti su TATENA. Todėl Europos Vadovų Taryba palankiai vertina spalio 15 d. Tarybos išvadas ir priimtas papildomas ribojamąsias priemones siekiant rimto ir konstruktyvaus Irano režimo bendradarbiavimo. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą taikyti dvejopas poveikio priemones ir visiškai remia vyriausiosios įgaliotinės E3+3 šalių vardu dedamas pastangas įtraukti Iraną į reikšmingas ir konstruktyvias diskusijas. Irano režimas gali veikti atsakingai ir pasiekti, kad sankcijos būtų panaikintos, tačiau tol, kol jis to nepadarys, ES tebėra pasiryžusi glaudžiai bendradarbiaudama su tarptautiniais partneriais didinti spaudimą Iranui taikant dvejopas poveikio priemones.
21. Europos Vadovų Taryba patvirtina spalio 15 d. Tarybos priimtas išvadas ir pareiškia rimtą susirūpinimą dėl besitęsiančios politinės, saugumo ir humanitarinės krizės **Malyje**. Ši padėtis kelia tiesioginę grėsmę Sahelio regionui, taip pat Vakarų ir Šiaurės Afrikai ir Europai. ES yra pasiryžusi teikti visapusišką paramą Maliui glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautiniais ir regioniniais partneriais. Visų pirma ES remis Malio pastangas atkurti teisinę valstybę ir visiškai suverenų demokratinį valdymą visoje Malio teritorijoje. ES palaipsniui atnaujins vystomąjį bendradarbiavimą, kai tik bus priimtas patikimas ir konsensuso pagrindu parengtas veiksmų planas atkurti konstitucinę tvarką. Tuo tarpu ES sustiprins humanitarinio reagavimo priemones. Be to, ES išnagrinės galimybę remti numatomas tarptautines karines pajėgas pagal JT Saugumo Tarybos Rezoliuciją 2071 ir paspartins galimos BSGP karinės operacijos planavimą siekiant prisidėti reorganizuojant Malio gynybos pajėgas ir teikiant joms mokymus. ES pasiliks galimybę patvirtinti tikslines ribojamąsias priemones asmenims, kurie dalyvauja šiaurinėje Malio dalyje veikiančių ginkluotų grupuočių veikloje, taip pat asmenims, kurie trukdo atkurti konstitucinę tvarką.

*

* *

Europos Vadovų Taryba yra dėkinga už tai, kad Europos Sąjungai suteikta Nobelio taikos premija. Ši premija yra didelė garbė visiems Europos piliečiams ir visoms ES valstybėms narėms bei institucijoms. Nobelio komitetas teisingai primena, kaip „Sąjunga ir jos pirmtakai šešis dešimtmečius prisidėjo propaguojant Europoje taiką ir susitaikymą, demokratiją ir žmogaus teises.“ Šiais netikrumo laikais šis ankstesnių pasiekimų įvertinimas yra tvirtas raginimas saugoti ir stiprinti Europą kitai kartai. Suprasdami, kad šios taikių interesų bendrijos plėtojimas reikalauja nuolatinės priežiūros ir tvirtos valios, Europos Vadovų Tarybos nariai laikosi nuomonės, kad tai yra jų asmeninė pareiga užtikrinti, kad Europa išliktų pažangos ir gerovės žemynui.
